Marți, 8 martie 2022

P9_TA(2022)0057

Rolul culturii, educației, mass-mediei și sportului în combaterea rasismului

Rezoluția Parlamentului European din 8 martie 2022 referitoare la rolul culturii, educației, mass-mediei și sportului în combaterea rasismului (2021/2057(INI))

(2022/C 347/02)

Parlamentul European,

— având în vedere Tratatul privind Uniunea Europeană și, în special liniuțele a doua, a patra, a cincea, a șasea și a șaptea din preambul, articolul 2, articolul 3 alineatul (3) al doilea paragraf și articolul 6,

— având în vedere articolele 10 și 19 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene,

— având în vedere Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special articolele 2, 3, 4, 5 și 21,

— având în vedere Pilonul european al drepturilor sociale, inclusiv al treilea principiu privind egalitatea de șanse, și planul de acțiune aferent,

— având în vedere Directiva Consiliului nr. 2000/43/CE a Consiliului din 29 iunie 2000 de punere în aplicare a principiului egalității de tratament între persoane, fără deosebire de rasă sau origine etnică ([1]) (Directiva privind egalitatea rasială);

— având în vedere Directiva 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă ([2]),

— având în vedere înființarea, în iunie 2016, a Grupului la nivel înalt al UE pentru combaterea rasismului, a xenofobiei și a altor forme de intoleranță,

— având în vedere comunicarea Comisiei din 22 mai 2018 intitulată „Construirea unei Europe mai puternice: rolul politicilor în domeniul tineretului, educației și culturii” (COM(2018)0268),

— având în vedere comunicarea Comisiei din 18 septembrie 2020 intitulată „O Uniune a egalității: Planul de acțiune al UE de combatere a rasismului pentru perioada 2020-2025”, (COM(2020)0565),

— având în vedere Comunicarea Comisiei din 3 decembrie 2020, intitulată „Raport privind competitivitatea digitală a Europei: un plan de acțiune pentru sprijinirea redresării și transformării” (COM(2020)0784),

— având în vedere Directiva 2010/13/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 10 martie 2010 privind coordonarea anumitor dispoziții stabilite prin acte cu putere de lege sau acte administrative în cadrul statelor membre cu privire la furnizarea de servicii mass-media audiovizuale (Directiva serviciilor mass-media audiovizuale) ([3]),

— având în vedere Regulamentul (UE) 2021/817 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a Erasmus+: Programul Uniunii pentru educație, formare, tineret și sport ([4]),

— având în vedere Regulamentul (UE) 2021/818 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 privind instituirea programului Europa creativă (2021-2027) ([5]),

([1]) JO L 180, 19.7.2000, p. 22.
([2]) JO L 303, 2.12.2000, p. 16.
([3]) JO L 95, 15.4.2010, p. 1.
([4]) JO L 189, 28.5.2021, p. 1.
([5]) JO L 189, 28.5.2021, p. 34.

— având în vedere Regulamentul (UE) 2021/888 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a programului Corpul european de solidaritate ([6]),

— având în vedere Regulamentul (UE) 2021/692 al Parlamentului European și al Consiliului din 28 aprilie 2021 de instituire a programului „Cetățeni, egalitate, drepturi și valori” ([7]),

— având în vedere Convenția europeană a drepturilor omului,

— având în vedere Recomandarea Consiliului din 12 martie 2021 privind egalitatea, incluziunea și participarea romilor ([8]),

— având în vedere Decizia-cadru 2008/913/JAI a Consiliului din 28 noiembrie 2008 privind combaterea anumitor forme și expresii ale rasismului și xenofobiei prin intermediul dreptului penal ([9]),

— având în vedere raportul privind drepturile fundamentale al Agenției pentru Drepturi Fundamentale a Uniunii Europene din 9 iunie 2020 și cel de-al doilea sondaj al său privind minoritățile și discriminarea din 5 decembrie 2017, precum și raportul și rezumatul aferent intitulat „Being Black in the EU” („Ce înseamnă să fii persoană de culoare în UE”) din 23 noiembrie 2018 și, respectiv, 15 noiembrie 2019, care descriu experiențele de discriminare rasială și violență rasială în rândul persoanelor de origine africană în UE,

— având în vedere comunicarea Comisiei din 12 noiembrie 2020 intitulată „O Uniune a egalității: Strategia privind egalitatea pentru persoanele LGBTIQ 2020-2025” (COM(2020)0698),

— având în vedere comunicarea Comisiei din 3 martie 2021 intitulată „O Uniune a egalității: Strategia privind drepturile persoanelor cu handicap (2021-2030)” (COM(2021)0101),

— având în vedere concluziile Consiliului din 15 noiembrie 2018 privind Planul de acțiune în domeniul culturii 2019-2022 ([10]),

— având în vedere Cadrul strategic al UE pentru egalitatea, incluziunea și participarea romilor pentru perioada 2020 – 2030 din 7 octombrie 2020,

— având în vedere comunicarea Comisiei din 5 octombrie 2021 intitulată „Strategia UE de combatere a antisemitismului și de susținere a vieții evreiești” (COM(2021)0615),

— având în vedere rezoluția sa din 19 iunie 2020 referitoare la protestele antirasiste care au avut loc în urma morții lui George Floyd ([11]),

— având în vedere Recomandarea Consiliului din 22 mai 2018 privind promovarea valorilor comune, a educației favorabile incluziunii și a dimensiunii europene a predării ([12]),

— având în vedere rezoluția sa din 26 martie 2019 referitoare la drepturile fundamentale ale persoanelor de origine africană în Europa ([13]),

— având în vedere rezoluția sa din 17 septembrie 2020 referitoare la implementarea strategiilor naționale de integrare a romilor: combaterea atitudinilor negative față de populațiile cu origini rome din Europa ([14]),

---

([6]) JO L 202, 8.6.2021, p. 32.
([7]) JO L 156, 5.5.2021, p. 1.
([8]) JO C 93, 19.3.2021, p. 1.
([9]) JO L 328, 6.12.2008, p. 55.
([10]) JO C 460, 21.12.2018, p. 12.
([11]) JO C 362, 8.9.2021, p. 63.
([12]) JO C 195, 7.6.2018, p. 1.
([13]) JO C 108, 26.3.2021, p. 2.
([14]) JO C 385, 22.9.2021, p. 104.

— având în vedere rezoluția sa din 11 martie 2021 referitoare la drepturile copiilor în perspectiva Strategiei UE privind drepturile copilului ([15]),

— având în vedere procedurile de constatare a neîndeplinirii obligațiilor inițiate de Comisie în legătură cu nerespectarea Directivei 2000/43/CE privind egalitatea rasială având în vedere discriminarea copiilor romi în educație (acțiunile în constatarea neîndeplinirii obligațiilor nr. 20142174, 20152025 și 20152206),

— având în vedere Regulamentul (UE) 2021/1057 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de instituire a Fondului social european Plus (FSE+) ([16]),

— având în vedere rezoluția sa din 23 noiembrie 2021 referitoare la politica UE în domeniul sportului: bilanț și posibile căi pentru viitor ([17]),

— având în vedere propunerea Comisiei de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme armonizate privind inteligența artificială (Legea privind inteligența artificială) și de modificare a anumitor acte legislative ale Uniunii (COM(2021)0206),

— având în vedere rezoluția sa din 11 noiembrie 2021 privind Spațiul european al educației: o abordare comună și cuprinzătoare ([18]),

— având în vedere studiul elaborat în octombrie 2021 de Departamentul tematic pentru politici structurale și de coeziune din cadrul Direcției Generale Politici Interne privind rolul culturii, educației, mass-mediei și sportului în lupta împotriva rasismului,

— având în vedere recomandările generale de politică ale Comisiei Europene împotriva rasismului și intoleranței, în special Recomandarea nr. 10 din 15 decembrie 2006 privind combaterea rasismului și a discriminării în și prin educația școlară,

— având în vedere foaia de parcurs a Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranței pentru egalitatea efectivă din 27 septembrie 2019,

— având în vedere cea de a șasea evaluare efectuată de Comisie a Codului de conduită privind combaterea discursurilor ilegale de incitare la ură din mediul online,

— având în vedere Obiectivul 10 din Obiectivele ONU de dezvoltare durabilă: reducerea inegalităților dintre țări și în interiorul acestora,

— având în vedere Conferința privind viitorul Europei,

— având în vedere recomandările din octombrie 2021 ale Grupului autorităților europene de reglementare în domeniul serviciilor mass-media audiovizuale privind noul Cod de practici privind dezinformarea,

— având în vedere articolul 54 din Regulamentul său de procedură,

— având în vedere raportul Comisiei pentru cultură și educație (A9-0027/2022),

A. întrucât discriminarea și rasismul subminează demnitatea umană, oportunitățile în viață, prosperitatea, bunăstarea și, adesea, siguranța; întrucât stereotipurile rasiste au tendința de a se perpetua de-a lungul generațiilor; întrucât discriminarea pe motive de rasă sau origine etnică este interzisă în UE; întrucât migranții, refugiații și solicitanții de azil politic, printre alții, sunt victime ale rasismului și comportamentelor discriminatorii;

([15]) JO C 474, 24.11.2021, p. 146.
([16]) JO L 231, 30.6.2021, p. 21.
([17]) Texte adoptate, P9_TA(2021)0463.
([18]) Texte adoptate, P9_TA(2021)0452.

B. întrucât, potrivit Agenției pentru Drepturi Fundamentale a UE ([19]), discriminarea rasială și hărțuirea rămân frecvente în întreaga Uniune Europeană; întrucât minoritățile rasiale, religioase și etnice în special sunt prea des supuse hărțuirii, violenței, stabilirii de profiluri rasiale și etnice, inclusiv de către forțele de ordine, și discursului de incitare la ură, online și offline; întrucât majoritatea incidentelor rasiste și xenofobe motivate de ură nu sunt raportate de victime ([20]); întrucât minoritățile rasiale și etnice din UE se confruntă cu discriminare structurală și, în anumite cazuri, cu segregare în anumite domenii ale vieții de zi cu zi, inclusiv în ceea ce privește locuințele, asistența medicală, ocuparea forței de muncă, educația și sistemele judiciare;

C. întrucât Planul de acțiune al UE de combatere a rasismului pentru perioada 2020-2025 definește rasismul structural ca fiind comportamentele discriminatorii care pot fi integrate în instituțiile sociale, financiare și politice, având prin urmare un impact asupra pârghiilor de putere și asupra elaborării politicilor;

D. întrucât Oficiul Înaltului Comisar al Națiunilor Unite pentru Drepturile Omului definește discriminarea structurală ca fiind regulile, normele, rutinele, tiparele de atitudini și comportamente din cadrul instituțiilor și al altor structuri societale, care reprezintă obstacole în calea grupurilor sau a persoanelor în obținerea acelorași drepturi și oportunități de care beneficiază majoritatea populației;

E. întrucât imigranții, refugiații, solicitanții de azil politic și membrii minorităților rasiale, religioase și etnice au un acces limitat la piața forței de muncă și sunt adesea supuși exploatării prin muncă;

F. întrucât este evident că colectarea de date de bună calitate este una dintre cele mai eficiente modalități de analiză a problemelor sociale – atât din punct de vedere cantitativ, cât și calitativ – și este esențială pentru elaborarea, adaptarea, monitorizarea și dezvoltarea unor răspunsuri de politică publică bazate pe date concrete la aceste probleme;

G. întrucât unii lideri de opinie și oameni politici din întreaga UE adoptă atitudini rasiste și xenofobe, promovând un climat social care oferă un teren fertil rasismului, discriminării și infracțiunilor motivate de ură; întrucât acest climat este alimentat și de mișcări extremiste, cum ar fi mișcările fasciste și de extremă dreapta care încearcă să divizeze societățile noastre; întrucât aceste acțiuni încalcă valorile europene comune și idealurile de democrație și egalitate pe care toate statele membre s-au angajat să le respecte;

H. întrucât multe grupuri minoritare sunt victime ale violenței poliției, inclusiv ale pedepselor colective și ale stabilirii de profiluri rasiale; întrucât sunt necesare măsuri specifice pentru combaterea acestui fenomen; întrucât, ca urmare a deficiențelor în ceea ce privește statul de drept și justiția penală, victimele violenței poliției nu beneficiază de protecție suficientă și de acces la justiție și se confruntă adesea cu persecuții din partea autorităților statului; întrucât rasismul împotriva minorităților etnice și rasiale a dus la violență și la crime;

I. întrucât modul în care oamenii sunt prezentați în mass-media, indiferent de originea lor rasială sau etnică, poate consolida stereotipurile negative cu conotații rasiale; întrucât sectorul cultural și mass-media au puterea de a promova incluziunea și de a combate rasismul și astfel de stereotipuri;

J. întrucât trebuie intensificată lupta împotriva rasismului și a discriminării offline și online din societățile noastre, atât împotriva celor manifeste, cât și a celor latente, aceasta fiind o responsabilitate comună; întrucât Uniunea Europeană și statele membre trebuie să continue reflecția cu privire la problema rasismului și a discriminării structurale cu care se confruntă multe grupuri minoritare, să se angajeze în combaterea acestor fenomene și să continue acțiunile în acest sens;

K. întrucât dezinformarea vizează adesea minoritățile și instigă la tulburări sociale; întrucât mass-media independentă și pluralistă care promovează discursuri echilibrate favorizează societățile incluzive;

([19]) Agenția pentru drepturi fundamentale a UE, *Al doilea sondaj al Uniunii Europene privind minoritățile și discriminarea – principalele rezultate*, 6 decembrie 2017; *Al doilea sondaj privind minoritățile și discriminarea în Uniunea Europeană: Musulmanii – câteva constatări*, 21 septembrie 2017; *Experiențe și percepții legate de antisemitism – Al doilea sondaj referitor la discriminarea și infracțiunile motivate de ură împotriva evreilor din UE*, 10 decembrie 2018; *Al doilea sondaj privind minoritățile și discriminarea în Uniunea Europeană: Romii – câteva constatări*, 29 noiembrie 2016; *Al doilea sondaj privind minoritățile și discriminarea în Uniunea Europeană: Ce înseamnă să fii persoană de culoare în UE*, 23 noiembrie 2018.

([20]) Ibidem.

L. întrucât solidaritatea și respectul pentru viața umană și alte ființe umane sunt valori transmise din generație în generație; întrucât educația școlară joacă un rol crucial în acest proces;

M. întrucât accesul la educație și rezultatele în educație reprezintă o problemă pentru comunitățile rasializate din întreaga Europă; întrucât segregarea în educație rămâne o problemă semnificativă în Europa; întrucât plasarea copiilor în școli segregate și practica discriminatorie de a plasa copiii aparținând minorităților etnice și rasiale în școli pentru copii cu dizabilități mintale persistă în unele state membre;

N. întrucât școlile joacă un rol esențial în furnizarea de experiență privind valoarea diversității, promovarea incluziunii, combaterea rasismului și reducerea stereotipurilor rasiale și a prejudecăților;

O. întrucât este important ca copiii și tinerii să vadă că sunt reprezentați în întreaga societate, inclusiv în educația pe care o primesc, în cluburile culturale și sportive și în activitățile la care participă, pe internet și în mass-media pe care o folosesc;

P. întrucât, deși sportul joacă un rol esențial în viața socială, culturală și educațională și are puterea de a reuni oameni dintr-o varietate de rase, etnii și religii și, deși poate fi folosit pentru a reuni comunitățile și pentru a consacra valorile egalității, accesibilității și respectului, au avut loc incidente rasiste repetate în cadrul evenimentelor sportive și în sport în general în toată Europa, precum și multe provocări legate de rasism; întrucât trebuie identificată și combătută radicalizarea care apare în grupurile legate de sport;

Q. întrucât consecințele negative ale pandemiei de COVID-19, care au afectat în mod disproporționat persoanele din comunitățile minorităților rasiale și etnice, au creat, evidențiat și exacerbat inegalitățile, inclusiv în ceea ce privește cultura, mass-media, educația și sportul; întrucât hărțuirea motivată de ură și infracțiunile motivate de ură s-au înmulțit semnificativ în timpul pandemiei de COVID-19;

Contextul general

1. subliniază că rasismul există în toate domeniile vieții noastre de zi cu zi și că poate avea multe forme; solicită o abordare de toleranță zero față de această problemă; recunoaște că diferite grupuri, comunități și persoane sunt supuse rasismului, xenofobiei și discriminării; recunoaște că fiecare formă specifică de rasism are trăsături distinctive, anumite forme de rasism fiind mai proeminente în unele state membre decât în altele din cauza unor factori istorici sau politici, printre altele;

2. ia act de planul de acțiune al UE de combatere a rasismului; salută includerea unei secțiuni dedicate privind educația și a unor referiri specifice la mass-media, sport și cultură; invită Comisia și statele membre să adopte o abordare holistică și să ofere finanțare și resurse adecvate pentru a îndeplini obiectivele planului, fără a aduce atingere finanțării programelor și acțiunilor existente, respectând în același timp valorile europene;

3. invită Comisia să se asigure că coordonatorul pentru combaterea rasismului beneficiază de resurse adecvate și că în activitatea de integrare a egalității rasiale în toate politicile UE sunt implicate toate direcțiile generale;

4. așteaptă cu interes evaluarea cadrului juridic al UE existent pentru combaterea discriminării, a rasismului, a xenofobiei și a altor tipuri de intoleranță; invită Comisia să evalueze punerea în aplicare a acestui cadru, să stabilească modalitățile de îmbunătățire, acolo unde este necesar, și să participe la un dialog și un schimb de bune practici în mod regulat cu statele membre și cu părțile interesate, în special cu cele care reprezintă preocupările persoanelor afectate de rasism și discriminare rasială;

5. reamintește că planurile naționale de acțiune reprezintă un instrument eficace pentru a răspunde rasismului, discriminării rasiale și etnice și intoleranței asociate acestora în statele membre, deoarece permit luarea de măsuri concrete ca răspuns la situații specifice; regretă că doar 15 state membre aplică astfel de planuri ([21]); salută planul Comisiei de a publica principii directoare comune pentru punerea în aplicare a planurilor naționale de acțiune împotriva rasismului și a discriminării rasiale, precum și a altor instrumente care să sprijine eforturile de la nivel național; solicită includerea unor obiective specifice pentru a reflecta întreaga diversitate a societății în cultură, educație, mass-media și sport în elaborarea acestor planuri; consideră că este necesar, în acest sens, să se colecteze și să se facă schimb de cele mai bune practici în toate statele membre pentru a facilita elaborarea planurilor de acțiune naționale ale acestora, precum și pentru a promova schimbul de experiență între agențiile naționale;

([21]) Începând din 2019, conform raportului Agenției pentru Drepturi Fundamentale a UE din 9 iunie 2020.

6. salută publicarea și punerea în aplicare a unor orientări specifice ale UE privind colectarea de date referitoare la egalitatea pe baza originii rasiale sau etnice, astfel cum sunt definite în Directiva privind egalitatea rasială, ca date voluntare și anonime și care asigură protecția datelor cu caracter personal, autoidentificarea și consultarea cu comunitățile relevante; invită statele membre să adapteze statisticile naționale, să faciliteze și să îmbunătățească – acolo unde este cazul – colectarea sistematică de date de bună calitate, solide, defalcate și specifice fiecărei țări privind egalitatea, precum și să elimine obstacolele în calea acestei colectări, pentru a identifica cauzele rasismului și ale discriminării și a combate acest fenomen și pentru a sprijini politicile bazate pe date concrete la nivel național și la nivelul UE; invită Comisia și statele membre să utilizeze aceste date pentru a elabora politici de obținere a justiției rasiale și pentru ca aceste date să fie accesibile publicului, respectând pe deplin dreptul fundamental la viață privată, protecția datelor cu caracter personal și legislația UE relevantă, inclusiv Directiva privind egalitatea rasială, Regulamentul general privind protecția datelor ([22]) și propunerea de regulament privind viața privată ([23]) și comunicațiile electronice, precum și cadrele juridice naționale relevante;

7. salută angajamentul față de diversitate și incluziune în cadrul programelor Erasmus +, Europa Creativă, Corpul european de solidaritate, programele „Cetățeni, egalitate, drepturi și valori", inițiativa Noul Bauhaus european, FSE+ și Garanția europeană pentru tineret; subliniază necesitatea de a urmări și de a analiza în mod sistematic contribuția fiecăruia dintre aceste programe la lupta împotriva rasismului și de a crea o imagine de ansamblu a bunelor practici; invită Comisia să se asigure că strategiile de incluziune publicate recent sunt integrate în toate programele și inițiativele educaționale, culturale, media și sportive relevante ale UE și să monitorizeze punerea lor în aplicare și impactul lor;

8. salută recunoașterea de către Comisie a necesității unei abordări intersecționale a procesului de elaborare a politicilor; invită Comisia și statele membre să se asigure că obiectivele relevante de combatere a rasismului sunt puse în aplicare în toate domeniile de politică;

9. ia act cu îngrijorare de lipsa unui acord în cadrul Consiliului în legătură cu propunerea din 2 iulie 2008 a Comisiei de directivă a Consiliului cu privire la punerea în aplicare a principiului tratamentului egal al persoanelor indiferent de religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală ([24]); îndeamnă statele membre să ajungă la o poziție comună în acest sens cât mai curând posibil; sprijină intenția Comisiei de a încuraja progresele în direcția obținerii unanimității necesare în Consiliu pentru adoptarea acestei propuneri;

10. încurajează continuarea colaborării dintre Comisia Europeană împotriva Rasismului și Intoleranței (ECRI), organismele de promovare a egalității din statele membre, organizațiile neguvernamentale (ONG-uri), guverne și părți interesate, în special cele care reprezintă preocupările persoanelor și grupurilor afectate de rasism și discriminare rasială; invită statele membre, în special, să pună în aplicare pe deplin recomandările Comisiei Europene împotriva Rasismului și Intoleranței;

11. invită Comisia și statele membre să își consolideze sprijinul pentru Alianța Civilizațiilor a Organizației Națiunilor Unite în vederea consolidării dialogului și cooperării internaționale, interculturale și interreligioase;

12. subliniază că accesul limitat la tehnologii și la infrastructura digitală în educație, cultură, mass-media și sport riscă să creeze o nouă formă de discriminare și inegalitate, care trebuie tratată în mod corespunzător și rapid de către Comisie și statele membre;

13. invită statele membre să organizeze linii de asistență telefonică, organisme de mediere și formarea personalului pentru a aborda și a raporta în mod corespunzător violența sau alte incidente de natură rasială sau etnică în educație, cultură, mass-media și sport;

14. invită Comisia și statele membre să elaboreze o strategie consolidată care să promoveze integrarea persoanelor din zonele rurale, montane și izolate, în special a tinerilor și a femeilor, în educație, cultură, mass-media și sport, în același timp dezvoltând infrastructuri locale și adaptate și investind în acestea;

15. invită Comisia și statele membre să elaboreze un plan de acțiune coerent pentru a aborda în mod corespunzător riscul de discriminare cu care se confruntă în special lucrătorii mobili și copiii acestora, inclusiv accesul limitat la educație de calitate, cultură, mass-media și sport;

([22]) JO L 119, 4.5.2016, p. 1.

([23]) Propunerea Comisiei de regulament al Parlamentului European și al Consiliului privind respectarea vieții private și protecția datelor cu caracter personal în comunicațiile electronice (COM(2017)0010).

([24]) COM(2008)0426.

Cultura

16. subliniază că societățile europene găzduiesc o diversitate culturală din ce în ce mai mare, precum și o proporție tot mai mare de populații născute în străinătate și de descendenți ai acestora; consideră că cultura, educația și sportul sunt fundamentale pentru a promova o societate deschisă și primitoare pentru toți; consideră că este important să se recunoască contribuția și moștenirea acestor persoane la cultura și cunoștințele europene de-a lungul istoriei;

17. recunoaște că rasismul este adânc înrădăcinat în societate, împletit cu rădăcinile și normele sale culturale; subliniază, prin urmare, rolul important pe care cultura îl poate juca și trebuie să-l joace în combaterea discriminării și a rasismului, promovând incluziunea socială, diversitatea, egalitatea și toleranța; subliniază importanța promovării învățării interculturale;

18. ia act de contribuția imensă a diferitelor comunități la diversitatea culturală și lingvistică a Europei;

19. regretă existența unor bariere în calea participării minorităților la cultură, și anume stereotipurile, prejudecățile, segregarea și ghetoizarea; invită Comisia și statele membre să promoveze inițiative în vederea unei participări mai diverse în sectorul cultural pentru comunitățile și persoanele rasializate, mai ales prin utilizarea finanțării din toate programele relevante în vederea eliminării acestor bariere; solicită acordarea unui sprijin mai important canalelor existente și crearea de rețele de sprijin și activități de informare, inclusiv pentru locuitorii din regiunile suburbane, rurale, ultraperiferice și alte regiuni defavorizate;

20. invită statele membre să lanseze inițiative menite să încurajeze persoanele care provin din medii rasiale și etnice diverse să participe la evenimente culturale, cum ar fi sistemele de bonuri valorice sau alte eforturi similare;

21. invită Comisia și statele membre să îmbunătățească monitorizarea și evaluarea, inclusiv prin testarea, partajarea și schimbul de instrumente participative și de bune practici, care pot demonstra efectele promovării incluziunii și nediscriminării și ale combaterii rasismului prin cultură și pot contribui la crearea unor politici mai favorabile incluziunii;

22. invită statele membre și părțile interesate relevante să încurajeze diversitatea în instituțiile culturale, atât în rândul angajaților, cât și al conducerii, fixând criterii de eligibilitate și de atribuire în organizațiile care beneficiază de fonduri publice și garantând că toți lucrătorii sunt plătiți încă de la începutul carierei lor;

23. salută activitatea grupului de lucru privind metoda deschisă de cooperare format din experți din statele membre privind egalitatea de gen în sectoarele culturale și creative; invită statele membre să includă în următorul plan de lucru pentru cultură un grup de lucru privind metoda deschisă de cooperare, format din experți din statele membre privind combaterea rasismului prin artă și cultură; invită acest grup de lucru să realizeze un studiu privind rolul pe care îl joacă cultura și sectorul creativ în promovarea egalității rasiale în sectoarele lor;

24. salută includerea persoanelor și a locurilor cu cele mai mari nevoi drept una dintre axele strategice ale Noului Bauhaus european; solicită ca această inițiativă să ia în considerare incluziunea socială a migranților pentru a le oferi acces egal la oportunități;

25. sprijină ferm recunoașterea de către anumite state membre a necesității de a readuce operele și artefactele culturale în locurile lor de origine, deoarece acest lucru ar contribui la promovarea respectului și a înțelegerii reciproce a patrimoniului cultural al fiecăruia, precum și la sporirea valorii acestuia, nu în ultimul rând prin facilitarea accesului public la aceste opere și artefacte respective; solicită efectuarea cercetărilor, studiilor și schimburilor necesare pentru instituirea unor programe coerente de restaurare a operelor și artefactelor culturale fie în țările lor de origine, fie în alte instituții culturale corespunzătoare, astfel cum au fost desemnate de statul de origine, în conformitate cu convențiile internaționale relevante pentru protecția patrimoniului cultural; încurajează Comisia să faciliteze dialogul pentru a promova schimbul de bune practici între statele membre, țările din afara UE, muzee și alte instituții culturale;

Educația

26. recunoaște rolul decisiv al educației și formării în combaterea rasismului și discriminării structurale, în construirea unor societăți incluzive, în demontarea prejudecăților și a stereotipurilor și în promovarea toleranței, a înțelegerii și a diversității; subliniază rolul noului spațiu european al educației în lupta împotriva tuturor formelor de discriminare în sala de clasă și în afara acesteia, în special în dezvoltarea unor spații educaționale de calitate și incluzive;

27. accentuează că anumite elemente ale istoriei europene, inclusiv colonialismul, sclavia și genocidul, în special Holocaustul, împreună cu alte manifestări ale rasismului, continuă să aibă un impact de durată asupra societății actuale, inclusiv în sistemele de învățământ și în dezvoltarea programelor de învățământ; sugerează ca programele de învățământ să fie revizuite pentru a explica istoria societăților noastre printr-o abordare focalizată și contextualizată, cu scopul de a înțelege mai bine legăturile sale cu prezentul și de a depune eforturi pentru eradicarea stereotipurilor care conduc la discriminarea observată în prezent;

28. subliniază necesitatea de a acorda un spațiu mai amplu în cadrul programelor de istorie învățării obiective și factuale despre diferitele ideologii rasiale sau etnice, despre formele și originile acestora, cum ar fi sclavia, colonialismul sau fascismul, inclusiv despre utilizarea abuzivă a științei pentru justificarea lor, precum și despre consecințele și posibilele vestigii ale acestora în prezent;

29. încurajează statele membre să promoveze dezvoltarea unor programe de învățământ și a unor instrumente sau activități educaționale diverse și incluzive pentru a se asigura că autorii, istoricii, oamenii de știință, artiștii și alte persoane din diverse medii rasiale și etnice sunt incluși în aceste și alte materiale esențiale;

30. subliniază rolul educației în promovarea cetățeniei și a valorilor comune ale libertății, toleranței și nediscriminării; reliefează importanța creării de sinergii între educația civică în întreaga Europă și politicile UE de combatere a rasismului și a discriminării; încurajează statele membre să acorde mai multă atenție educației cu privire la istoria UE, pentru a promova coeziunea; consideră că aceste domenii ar trebui să facă parte integrantă din programele de educație civică;

31. solicită statelor membre să promoveze limbile, cultura și istoria minorităților, în programele școlare, în muzee și în alte forme de exprimare culturală și istorică, precum și să recunoască contribuția culturii lor la patrimoniul european; invită statele membre să elaboreze măsuri coerente și consecvente, dotate cu finanțare corespunzătoare, pentru a stimula, a sprijini și a promova arta și cultura grupurilor rasializate și etnice, și să cerceteze și să conserve patrimoniul material și imaterial al culturii comunităților tradiționale;

32. invită Comisia și statele membre să promoveze multilingvismul ca un instrument important care unește oamenii;

33. evidențiază importanța acordării unui sprijin adecvat copiilor lucrătorilor mobili din toate statele membre, pentru a le permite să învețe limba maternă și să învețe despre cultura propriei țări și a noii țări de reședință, pentru a asigura o mai bună integrare;

34. solicită să se aprofundeze studiul științelor umaniste, al istoriei, al filosofiei, al limbilor și al literaturii comune, care pot contribui la promovarea spiritului de înțelegere europeană; solicită ca programele de istorie să folosească o abordare axată pe istoria comunităților rasiale și etnice care trăiesc în Europa, pentru a încuraja o perspectivă mai largă și mai factuală asupra istoriei europene și mondiale și a crea o mai bună înțelegere a interacțiunilor dintre diferitele continente înaintea, în perioada și ulterior colonizării europene; solicită ca în cărțile de istorie să se sublinieze contribuțiile comunităților rasializate la dezvoltarea și modelarea Europei de azi;

35. invită statele membre să combată în mod activ prejudecățile din manualele școlare, din instrumentele educaționale, din filmele și programele de știri pentru copii și tineri, precum și din sport; invită statele membre să includă aceste obiective în desfășurarea Anului european al tineretului 2022;

36. condamnă cu fermitate practica segregării rasiale și etnice în școli, care încă există în Europa; avertizează că astfel de practici duc la marginalizare, la abandon școlar timpuriu, la o rată scăzută de școlarizare și la crearea de spații sociale paralele, perpetuează discriminarea structurală și împiedică accesul egal la o viață de calitate; invită toate statele membre să introducă sau să consolideze politici incluzive pentru a preveni plasarea grupurilor marginalizate de cursanți, de la învățământul preșcolar până la învățământul superior, în școli, instituții de învățământ sau clase separate, în mod intenționat sau nu, pentru a promova incluziunea socială, cu garantarea egalității de șanse pentru toți, și pentru a se asigura că toți copiii se bucură de acces egal la educație și activități extrașcolare de calitate, inclusiv la cultură și sport; încurajează statele membre să promoveze în mod activ includerea copiilor din grupurile minoritare în școli și în societățile locale și să mențină natura seculară a educației publice, respectând, în același timp, identitățile culturale și religioase;

37. invită Comisia și statele membre să ia măsuri pentru a sprijini copiii care provin din minorități rasiale și etnice și din medii socioeconomice precare pe drumul lor către excelență, ajutându-i să se implice în activități extrașcolare (de exemplu, arte și sport) la nivel înalt, permițându-le să ajungă la școli care răspund nevoilor lor specifice, oferind oportunități educaționale de calitate și punând la dispoziție fondurile necesare;

38. invită statele membre să garanteze dreptul la educație pentru fiecare copil, să instituie măsuri de combatere și prevenire a abandonului școlar timpuriu și să asigure un acces echitabil din punctul de vedere al genului la o educație de calitate și incluzivă, de la cea mai fragedă vârstă până la adolescență; invită Comisia să conceapă noi instrumente sau subprograme de finanțare, care să fie complementare măsurilor statelor membre, pentru acordarea unui sprijin specific și personalizat pentru educația de calitate, începând de la vârsta de trei ani, a copiilor care se confruntă cu sărăcia extremă și care nu au acces la inițiativele de finanțare existente și viitoare ale UE în materie de educație și incluziune socială, cum ar fi Erasmus+, Garanția pentru copii sau FSE+;

39. recunoaște importanța educării copiilor și tinerilor pentru a-i sensibiliza cu privire la impactul negativ al intoleranței, precum și a dezvoltării aptitudinilor lor de gândire critică; evidențiază nevoia de a se asigura faptul că educația în domeniul drepturilor omului începe de la o vârstă foarte fragedă și că materialele didactice reflectă diversitatea și pluralismul societății și nu includ niciun conținut rasist;

40. invită Comisia să sprijine cercetarea privind sistemele de alertă timpurie și metodele de predare eficiente pentru combaterea rasismului și a discriminării în școli, luând în considerare bunele practici din întreaga Europă, și să promoveze diseminarea rezultatelor în scopul eradicării hărțuirii pe motive rasiale;

41. invită statele membre să se asigure că personalul didactic din grupurile rasiale și etnice minoritare au acces egal și echitabil la locuri de muncă în domeniul predării și al educației la toate nivelurile de învățământ și că sunt luate măsuri pentru a garanta că atât educatorii, cât și elevii sunt protejați împotriva discriminării rasiale în sistemul școlar;

42. denunță discriminarea structurală suferită de mii de copii refugiați din Europa, care au avut un acces redus sau inexistent la educație; afirmă că clasele segregate din centrele de primire, adesea conduse de voluntari, nu pot înlocui școlarizarea; solicită ca educația obligatorie a copiilor refugiați în sistemul școlar al țării-gazdă să fie o condiție prealabilă pentru accesarea finanțării UE în domeniul migrației;

43. invită statele membre să asigure o formare adecvată a cadrelor didactice, indiferent de materia pe care o predau, de specializarea lor, de vârsta elevilor sau de tipul de instituție în care vor preda, astfel încât să dobândească competențele și abilitățile culturale necesare pentru a promova incluziunea și toleranța și a combate discriminarea în sistemul de învățământ; solicită ca tuturor educatorilor și lucrătorilor de tineret să li se acorde timp să participe la formarea inițială a cadrelor didactice și la dezvoltarea profesională continuă, axate pe predarea într-un context multicultural și multirasial, inclusiv pe formarea privind prejudecățile inconștiente; invită statele membre să introducă programe de învățare pe tot parcursul vieții pentru funcționarii publici și, în special, pentru forțele de securitate ale statului, în vederea eliminării comportamentelor rasiste și xenofobe;

44. reamintește că sistemele de inteligență artificială (IA) destinate a fi utilizate în educație și formarea profesională, precum și în procesele de recrutare a personalului din învățământ sunt considerate, în unele cazuri, ca fiind cu „risc ridicat”; solicită o evaluare adecvată a riscurilor înainte de utilizarea unor astfel de instrumente;

45. subliniază importanța activităților de comemorare în cadrul programului „Cetățeni, egalitate, drepturi și valori” și necesitatea unei finanțări și a unei vizibilități suficiente pentru proiectele care vizează comemorarea, cercetarea și educarea cu privire la evenimente definitorii din istoria europeană recentă, precum și sensibilizarea cetățenilor europeni cu privire la istoria, cultura, patrimoniul cultural și valorile lor comune, sporind astfel înțelegerea de către aceștia a UE, a originilor, a scopului și a diversității sale;

46. recunoaște că programele de mobilitate, cum ar fi Erasmus+, reprezintă un avantaj pentru dezvoltarea educațională, socială, personală și profesională și au contribuit la o mai bună înțelegere a celorlalți; încurajează susținerea continuă a unor astfel de programe;

47. subliniază valoarea educației civice a UE pentru înțelegerea reciprocă și coeziunea socială, convingere împărtășită de cetățenii care și-au adus contribuția la Conferința privind viitorul Europei, care, de asemenea, va fi luată în considerare în concluziile conferinței, ce urmează să fie publicate anul acesta;

48. subliniază importanța recunoașterii educației nonformale și informale, precum și a recunoașterii automate a diplomelor și calificărilor, ca instrumente-cheie pentru deschiderea oportunităților pentru persoanele din grupurile rasiale și etnice, pentru combaterea rasismului și discriminării structurale și pentru promovarea diversității;

49. recunoaște importanța modelelor de urmat în ceea ce privește nivelul de instruire; încurajează crearea unei platforme paneuropene de persoane și colective de persoane care provin din minorități rasiale și etnice, care își pot împărtăși experiențele cu cursanții;

50. reliefează importanța sensibilizării publicului larg și a opiniei publice cu privire la natura diversă a societăților noastre prin predare și alte materiale relevante;

51. invită statele membre să nu aplice reduceri bugetare pentru programele de educație, deoarece acest lucru ar putea duce la reducerea spațiului pentru discuții privind sensibilizarea interculturală și antirasismul ([25]);

52. subliniază importanța programelor sociale finanțate de UE, în special a programelor alimentare școlare, pentru integrarea copiilor și a tinerilor defavorizați din punct de vedere social;

Mass-media

53. subliniază importanța reprezentării și diversității în dezvoltarea unor societăți incluzive; reamintește că mass-media are responsabilitatea de a reflecta societățile în toată diversitatea lor și regretă lipsa de diversitate rasială și etnică în multe mijloace de comunicare în masă; invită sectorul cultural și cel al mass-mediei să evite practicile care perpetuează și întăresc stereotipurile negative despre minoritățile etnice și rasiale și le încurajează să prezinte membrii acestor comunități în roluri pozitive; invită părțile interesate relevante să abordeze diversitatea și reprezentarea în cadrul organizațiilor lor, inclusiv prin crearea funcției de responsabil pentru diversitate și prin aplicarea unor inițiative menite să amelioreze cunoștințele profesioniștilor din domeniul mass-mediei despre aspecte legate de diversitate și incluziune, pentru a reflecta mai bine caracterul independent și pluralist al sarcinilor lor;

54. salută campania Comisiei de comunicare și sensibilizare pentru promovarea diversității în sectorul audiovizual pe ecran și în afara ecranului; solicită ca această campanie să se axeze pe diversitatea și istoria comunităților rasializate și ale altor comunități și să evidențieze modul în care realizarea justiției rasiale poate contribui la o Europă mai coerentă, pașnică și democratică pentru toți;

55. salută faptul că Observatorul european al mass-mediei digitale a fost însărcinat cu combaterea dezinformării și a acțiunilor îndreptate împotriva comunităților minoritare; reliefează necesitatea urgentă de a pune un accent mai mare pe dezvoltarea gândirii critice, a alfabetizării mediatice și a competențelor digitale în programele educaționale; subliniază efectele cruciale pe care campaniile și inițiativele de educație în domeniul mass-mediei le pot avea în atenuarea discursurilor de discriminare rasială răspândite prin dezinformare; evidențiază necesitatea de a pune la dispoziția tinerilor instrumente analitice și operaționale pentru a recunoaște și a combate răspândirea discursului de incitare la ură din mediul online;

56. îndeamnă Comisia să se asigure că definiția discursului de incitare la ură, offline sau online, și incriminarea infracțiunilor motivate de ură sunt transpuse integral și corect în legislația națională a statelor membre și să lanseze proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor, dacă este necesar;

57. salută cea de a șasea evaluare a Codului de conduită privind combaterea discursului ilegal de incitare la ură din mediul online și progresele înregistrate în ceea ce privește eliminarea discursului de incitare la ură online; regretă totuși că, deși media notificărilor examinate în termen de 24 de ore rămâne ridicată (81 %), aceasta a scăzut în comparație cu 2020 (90,4 %) și că, la 62,5 %, rata medie de eliminare a fost mai mică decât în 2019 și 2020; îndeamnă Comisia să continue cooperarea cu platformele pentru a elimina discursul de incitare la ură online și să îmbunătățească ratele de eliminare, transparența și feedbackul către utilizatori;

58. își exprimă îngrijorarea cu privire la răspândirea discursurilor de incitare la ură și a dezinformării bazate pe IA și algoritmi care includ conținuturi rasiste și discriminatorii; constată că discursurile de incitare la ură și dezinformare cauzează un efect perturbator imediat în societățile noastre; solicită să se depună eforturi pentru a contracara astfel de activități, în special prin proiectarea de IA și algoritmi specifici, cu scopul final de a stăvili valul de discursuri de incitare la ură și de dezinformare și de a atenua repercusiunile sale;

59. observă că limba engleză predomină în dezvoltarea, implementarea și utilizarea IA, inclusiv în filtrele de conținut; avertizează că discursul online de incitare la ură este practicat și în alte limbi, ale căror filtre de conținut sunt mai puțin eficace; solicită măsuri de combatere a discursului de incitare la ură în toate limbile;

([25]) *The role of culture, education, media and sport in the fight against racism* (Rolul culturii, educației, mass-mediei și sportului în combaterea rasismului), Direcția Generală Politici Interne a Parlamentului European, Departamentul tematic pentru politici structurale și de coeziune, octombrie 2021, p. 13.

60. salută practica stabilită de anumiți furnizori de servicii audiovizuale internaționale de a adăuga clauze de declinare a responsabilității cu privire la conținutul dăunător și rasist înaintea emisiunilor mass-media; încurajează dezvoltarea unor astfel de practici în sfera audiovizuală europeană;

61. ia act de faptul că unele state membre dispun de organisme de reglementare în domeniul audiovizualului care au competența de a aplica sancțiuni în cazul în care programele promovează conținut discriminatoriu sau rasist; încurajează statele membre să își abiliteze agențiile de reglementare în acest sens; solicită ca Grupul autorităților europene de reglementare pentru serviciile mass-media audiovizuale să aibă acces la resursele necesare pentru a coordona în mod corespunzător agențiile naționale în ceea ce privește colectarea și schimbul de date de calitate, precum și monitorizarea unor astfel de sarcini; solicită Comisiei și statelor membre să oprească finanțarea de către UE și de către stat a canalelor mediatice pe care autoritățile de reglementare competente le găsesc vinovate de încălcarea normelor juridice pe motiv de promovare a discursului de incitare la ură și a xenofobiei;

62. condamnă retorica rasistă a anumitor canale mass-media care stigmatizează comunitățile rasializate, de exemplu identificând migranții ca sursă a diferite probleme economice și sociale și acordând o acoperire disproporționată infracțiunilor comise de migranți; invită statele membre să ia măsuri eficace pentru a împiedica mass-media să răspândească retorica stigmatizantă, discursurile de incitare la ură, discursurile false și reprezentările negative ale anumitor grupuri etnice sau rasiale, care servesc numai la dezumanizarea persoanelor vizate;

63. subliniază necesitatea de a crește responsabilitatea platformelor digitale și a rețelelor de socializare pentru a combate răspândirea instigării la ură rasială, precum și a ostilității față de migranți și minorități;

Sportul

64. subliniază că cluburile și federațiile sportive au un rol crucial în combaterea rasismului, inclusiv prin sensibilizare; reamintește că sportul și, în special, sportul de echipă reprezintă un motor al incluziunii sociale, al egalității și al promovării valorilor UE, așa cum se menționează în Regulamentul Erasmus+; salută furnizarea de fonduri UE și naționale pentru a le permite celor care trăiesc în sărăcie, în special minorităților și copiilor, să participe la activități sportive;

65. observă că rasismul este menționat în cadrul priorității sectoriale specifice privind parteneriatele pentru sport din cadrul acțiunii-cheie 2 a programului de lucru anual pe 2022 pentru Erasmus+ și că inițiativele de masă din domeniul sportului care se axează pe incluziune și pe combaterea rasismului pot fi finanțate în cadrul noii scheme de parteneriate la scară mică; invită Comisia să evalueze aceste inițiative și să monitorizeze sistematic numărul și tipul de proiecte sportive al căror obiectiv principal este combaterea rasismului, precum și cuantumul fondurilor alocate acestora; invită Comisia să promoveze includerea migranților și a persoanelor care provin din rândul minorităților rasiale și etnice în cluburile sportive de masă;

66. salută eforturile depuse de ONG-uri și de organizații locale din diferite state membre pentru a folosi sportul ca mijloc de a reuni oamenii și de a promova memoria colectivă cu scopul de a crea respect și incluziune; invită Comisia să dezvolte o bază de date cu bune practici în domeniul educației sportive și al mass-mediei, pentru a promova dezvoltarea lor în întreaga UE;

67. recunoaște că ar trebui să se acorde mai multă atenție reprezentării diferitelor grupuri în sport în general și în funcții de conducere în cadrul organizațiilor sportive, inclusiv a femeilor și a celor care au mai puține oportunități, cum ar fi refugiații, minoritățile etnice și rasiale și comunitatea LGBTIQ; îndeamnă organismele de conducere și părțile interesate din domeniul sportului de la nivel internațional, european și național să aplice măsuri privind diversitatea și incluziunea, în special pentru a corecta numărul scăzut de femei și de membri ai minorităților etnice din posturile de conducere și consiliile de administrație; invită statele membre să elaboreze politici sportive incluzive, cu finanțare adecvată, pentru a se asigura că sportul este accesibil tuturor, indiferent de originea etnică, rasială, dizabilitate sau mediu socioeconomic;

68. insistă să se manifeste toleranță zero față de rasism, discursurile de incitare la ură, violență și alte comportamente rasiste în sport și îndeamnă Comisia, statele membre și federațiile sportive să elaboreze măsuri pentru a preveni astfel de incidente și să adopte sancțiuni și măsuri eficiente pentru a sprijini victimele, precum și măsuri de protejare împotriva represaliilor a sportivilor care denunță rasismul sau se pronunță în favoarea diversității;

69. îndeamnă Comisia să elaboreze recomandări sau orientări în domeniul sportului pentru a combate rasismul în sport la nivel local, regional, național și european și pentru a promova incluziunea și respectul la toate nivelurile sportului, inclusiv pentru cei care au nevoie de îmbrăcăminte specifică; invită organizațiile sportive și părțile interesate de la toate nivelurile să contribuie în mod activ la elaborarea unui astfel de cod, să adere la acesta și să îl includă în statutele lor; încurajează organizațiile să sensibilizeze membrii și familiile lor, precum și publicul larg cu privire la un astfel de cod și la conținutul său;

o

o o

70. încredințează Președintei sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.